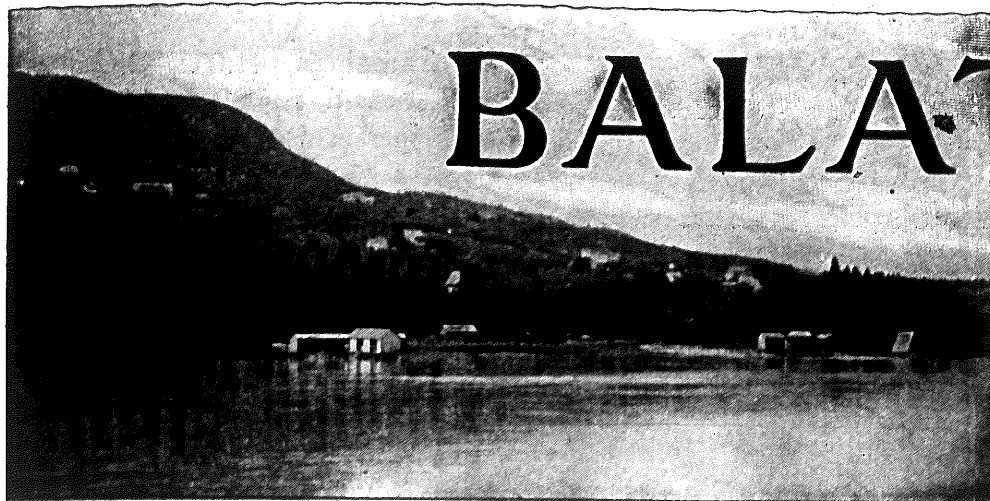

BALATON

A BALATONI
SZÖVETSÉG
HIVATALOS
ÉRTESÍTŐJE

TARTALOM: A fürdők élelmezése. — Mit irtak a Balatonról? — A Balaton körül. — Hivatalos értesítések. — Hirdetések.

A fürdők élelmezése.

EZ A LEGFONTOSABB kérdés ma a Balaton partján, mert soha annyi fürdővendég nem jelentkezett, mint az idén és soha olyan nehéz körülmények nem voltak az ellátás dolgában, mint épen ebben az esztendőben. A legnagyobb odaadással, a legteljesebb jóakarattal s a legkörültekintőbb gondossággal kell minden illetékes tényezőnek azon lenni, hogy az élelmezés meg ne akadjon és a fürdővendégek kiszolgálása a lehetőséghez képest zavartalan legyen.

Örömmel hivatkozhatunk rá, hogy a szövetség előterjesztései folytán úgy az Országos Közélelmezési Hivatal, valamint a balatoni vármegyék alispánjai és a Hangya központ minden lehető igyekeztek és igyekeznek megtenni arra nézve, hogy az érkező fürdővendégek készsületlenséget ne találjanak. Szövetségünk is minden erejét megfeszítve, kibővítette korábbi gyakorlati tevékenységét s intézi gyakorlati módon a fürdőellátás fontos ügyét.

Már februárban tettük meg a lépéseket, hogy az előreláthatólag korán érkező fürdővendégsereg mindent rendben találjon. Azóta a szűkebb körű és tágabb értelemben vett tanácskozások s ezek folyamányaként az intézkedések egymást követték. Nemcsak elsőrendű közegészségügyi, hanem nagyon fontos közgazdasági érdekek is megkívánják, hogy az ellátás érdekében a lehetőség határáig mindent megtegyünk.

A balatoni fürdőkre új korszak látszik felquerülni. Az érdeklődés a balatoni értékek iránt rendkívüli módon emelkedett.

A hol valami eladó akad, tíz új gazdája is kínálkozik, akik soha nem remélt árakat ígérnek.

Ha az ellátási viszonyok is a kellő fokélyre emelkedtek volna már, derült tekintettel szemlélhetnénk az eseményeket.

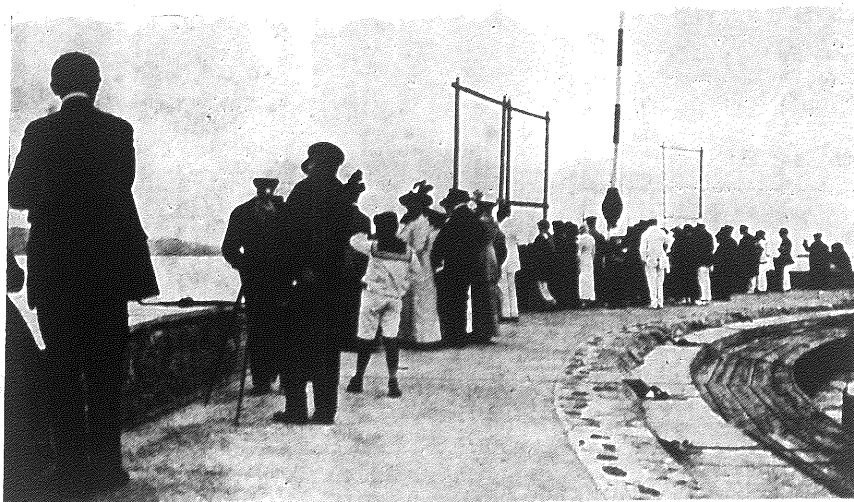
Most bizonyosodik be, hogy a szervezett erő mekkora hatalom és mily könnyen tud magán segíteni az egyes emberekhez képest. Ahol megvannak már a szövetség által 10 esztendő óta felszinen tartott eszme alapján az élelmező szövetkezetek, ott feltűnően kisebb bajok vannak az élelmezés terén, mint ott, azokon a helyeken, a hol az érdekeltek szervezkedni nem akartak.

Előterjesztéseinkben hivatkoztunk arra, hogy a zöldségellátást a Balatoni Szövetség beszervezte, a liszt, cukorellátás ügyét pedig megfelelő átszámításokkal, illetve átutalásokkal lehetne megoldani. Rámutattunk arra, hogy a nyilvántartásokkal meg lehet akadályozni a kétszeres ellátást. Tehát elvi akadályok nem lehetnek az iránt, hogy az idegen élelmezési jegyeket beváltuk.

A hatóságok és a közönség körében sok tárgyalásra adott alkalmat a Balatonra nézve annyira fontos kérdés. A balatonparti járások főszolgabirái különös gondossággal tették meg javaslataikat s a fürdőigazgatóságokkal, élelmiszerárúsokkal, vendéglősökkel több ízben tartottak kimerítő tanácskozásokat.

A szövetség jelezte, hogy a Balatonra az idén 40 ezer olyan fürdővendég várható, kik legalább 2—3 hónapot töltenek a Balaton partján és 50—60 ezerre tehető a rövidebb ideig itt tartózkodó és átfutó vendégek száma.

Miután a beszerzés bizonytalansága sok családot aggaszt és miután a tehetősebb családok csaknem mindegyike rendelkezik bizonyos, kisebb-nagyobb készletek felett, a szövetség azon volt, hogy a kik családdal jönnek, a lehetőséghez képest hozzanak mindennemű élelmiszert magukkal. Nagyon sok család ekként rendezkedett be, miután a szövetség előterjesztésére megengedték, hogy a készletek szállítási igazolványok alapján elhozhatók.

Balatonföldvár: Verseny közönsége. — Balkay László felvétele.

A vármegyei alispánok is megtették kellő előterjesztéseiket a balatoni közzelemezés akadálytalanul való lebonyolítása tárgyában. A vármegyék területéről az összes gabonát rekvirálták, tehát a vármegyei készletekből nem lett volna mód a fürdővendégeket is ellátni. Ezért a vármegyék felírtak az Országos Közzelemezési Hivatalhoz, a külön intézkedések megtétele céljából.

Megkerestük a *Hangya* központot, hogy a balatoni szövetkezetek árumegrendeléseit különös gonddal intézzék el és a megrendeléseket a beérkezés napján dolgozzák fel. Balogh Elemér, a *Hangya* vezérigazgatója, ki melegen érdeklődik a balatoni szövetkezetek törekvései iránt, azonnal intézkedett, hogy a szövetkezetek érdekében való szövetségi kérelem elintéztet nyerjen. Ugyancsak a *Hangya* külön is tett előterjesztést a közzelemezési hivatal elnökéhez és egy tanácskozás összehívását kérte, melyen a balatoni fürdők élelmezése képezné a megbeszélés tárgyát.

A közzelemezési hivatalnál volt is tanácskozás. Kürthy Lajos báró, a hivatal elnöke tudomásul vette az érdekeltek óhaját és a legnagyobb előzékenységgel helyezte kilátásba támogatását. Közölte, hogy az ellátás rendeleti uton fog az összes magyarországi fürdőre vonatkozóan történni. A Balatonfürdők ellátása egyébként nem külön, vagy a *Hangya* útján, hanem a vármegyék útján fog megtörténni.

Kolbenschlag Béla Zala vármegye új alispánja a zalai fürdők ellátásánál a Balatoni Szövetség közvetlen segítségét óhajtotta igénybe venni és a közzelemezési hivatal elnökének szóbeli utasi-

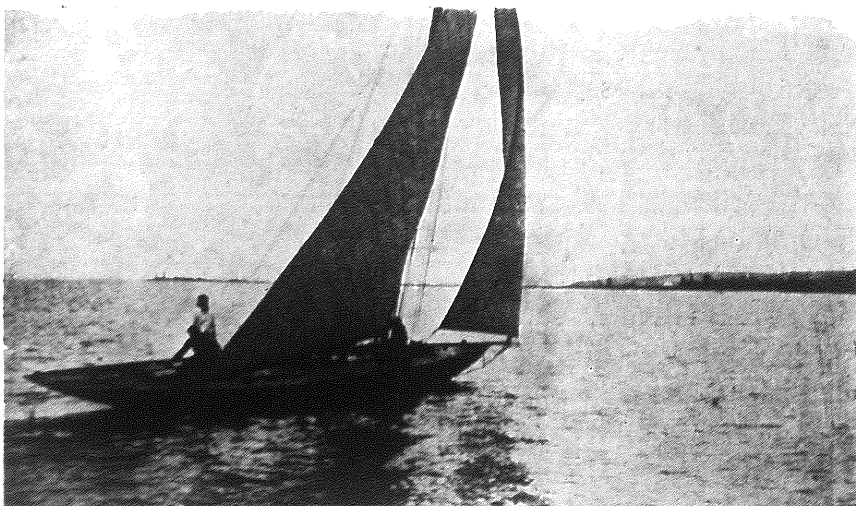
tásai és 41.002—eln. 1917. számú rendelete alapján mihez tartás és tájékoztatás végett a következőket rendelte el:

A lisztellátást illetőleg:

«Az országosan egyöntetűen keresztülvitt és jelenleg érvényben levő lisztelosztási rendszer mellett mindenkinek a szükségletéről rendes lakhelyén történik gondoskodás, miért is a nyaralás vagy fürdőzés végett rendes lakóhelyéről távozó közönség a nyaralóhelyen vagy fürdőben liszt- vagy kenyérellátásban

részesülni, liszt-, illetve kenyérjegyekkel elláttatni nem fog, következésképpen szükséges, hogy az ellátására szükséges lisztet magával vigye.

A kinek az ehhez szükséges lisztje megvan, az azt a lisztszállítás tekintetében fennálló rendelkezé-

Balatonföldvár: A győztes. — Balkay László felvétele.

sek betartásával magával viheti. Az ehhez szükséges igazolványok tehát kiállítandók.

A ki hatósági lisztellátásban részesül, az egyhavi ellátására kiutalt lisztmennyiséget a szállítási szabályok betartása mellett szintén magával viheti, utasítom tehát a főszolgabíró (polgármestert), hogy az ily egyének részére ezt a lisztmennyiséget egyhavi időre egyszerre szolgáltatassa ki.

A háztartással nem bírók (nőtlen, magános egyének), a kik otthonukban is vendéglőkben, kifőzésekben stb. étkeznek, liszt-, illetve kenyérjegyeiket kötelesek magukkal vinni, a melynek ellenében liszttel, illetve kenyérrel a fürdőhelyen fognak elláttatni.

Ugyancsak liszt-, illetve kenyérjeggyel látandók el azon egyének is, a kik bár otthonukban nem elláttatlanok, de háztartást nem visznek magukkal és vendéglőből étkeznek, vagy valamely penzióba, szanatóriumba mennek. Ezekről azonban otthonukban

a kettős ellátást megakadályozandó, a megfelelő lisztmennyiséget rekvirálni kell.

Ha ilyen egyén jelentkezik liszt- vagy kenyérjegyért, az csak a megfelelő lisztmennyiség ellenében adható ki. Az ily egyénekről és a nekik kiadott lisztjegyekről és a tőlük rekvirált lisztről ide havonként tegyen jelentést. Hogy a fürdőhelyeken a lisztkészletek hiánya miatt fennakadás lehetőleg ne forduljon elő, egyelőre egy vagon lisztet bocsátottam a Balatoni Szövetség rendelkezésére.

Az ország határain kívülről érkező idegeneknek a lisztet szintén magukkal kell hozniok. Azíránt, hogy az ausztriai honosok tekintetében valamely kölcsönösség alapján mennyiben lehet majd helye a liszt-, illetve kenyérjegyek beváltásának, a tárgyalások folyamatban vannak. További rendelkezésig az ily jegyek nem válthatók be.

A czukorellátást illetőleg :

A cukorközponttól nyert értesülés szerint a kellő mennyiségű cukor rendelkezésre fog állani, aján-

főszolgabírókat, hogy a tejellátás biztosítása iránt olyképp intézkedjenek, miszerint a nagyobb termelőkkel, uradalmakkal stb. a tej és vaj szállítása iránt megállapodást létesítsenek. A mennyiben pedig a tojásellátás érdekében az szükséges volna, a feltárt nagyobb készleteket telefonon hozzák tudomásomra, hogy azok igénybevételére én is telefonon kérhessek a 14.000/XII. 1917. számú rendelet alapján felhatalmazást.

A húsellátás — bár baromfi csak csekély mennyiségben tenyésztetett — nem fog nehézségekbe ütközni.

Ügyszintén rendelkezésre fognak állani az üzletekben a legszükségesebb fűszerfélék, továbbá csokoládé, sajt és sardinia is.

Intézkedés történt a szükséges tüzelőanyag beszerzéséről is.

Világításra petroleum nem kapható, ezért célszerű, ha e tekintetben a közönség gyertyáról vagy más világító anyagról önmaga gondoskodik.

Tájékoztatásul közlöm, hogy az élelmezési teendőket a hatóságok a Balatoni Szövetséggel karöltve, illetőleg a szövetség szerveinek igénybevételével látják el.»

Zala vármegye alispánja ezt a rendeletet közölte Somogy és Veszprém vármegyék alispánjaival is tudomásvétel céljából. Egyszersmind arra is kérte figyelmeztetni a Balatonra jövő közönséget, hogy a lehető legteljesebb élelemfelkészültséggel induljanak a nyaralás helyére.

A zalai alispán részletes jelentést is tett a zalai fürdőkben átlagosan megforduló

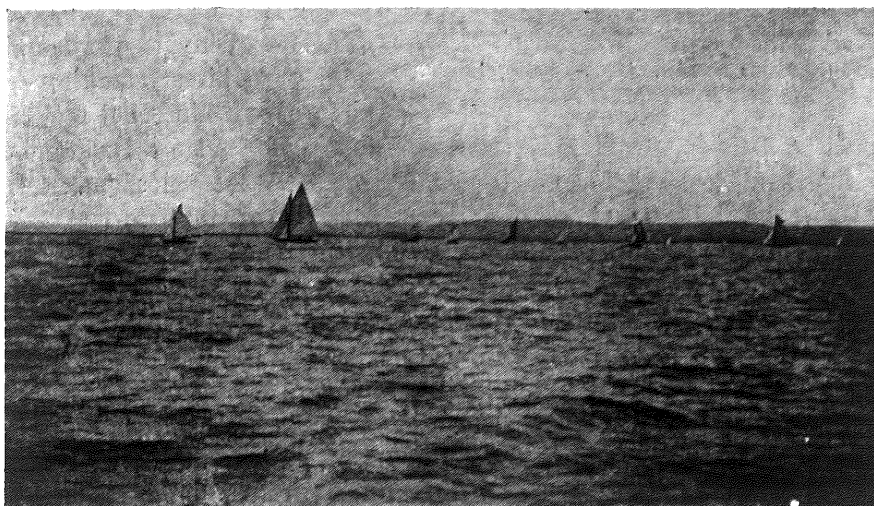
latos ennek daczára, hogy a nyaralók készleteiket magukkal hozzák.

Zsir, kávé, burgonya, bab, köles, árpagyöngy stb. száraz főzeléknemű itt rendelkezésre nem áll, e tekintetben tehát a fürdőzők csak a magukkal hozott készletekre s az új terményekre számíthatnak.

A tej, tejtermékek és tojás mérsékelt mennyiségben előreláthatólag rendelkezésre fognak állani.

Felhívom azonban mégis a balatonfüredi, keszthelyi és tapolcai

fürdővendégekről és külön liszt, cukor és egyéb szükségleti cikkek kiutalását kérte, az élelmezés rendszeres és jó lebonyolítása érdekében.

Balatonszőlő: Izgalmas percek. — Balkay László felvétele.

Balatonfüred: Legelő tehének. — Ajtósdr. felvétele.

A zalai alispán intézkedéseivel azonosan, Véghely Kálmán dr. veszprémmegyei alispán is, a Balatoni Szövetség, illetve a szövetség megfelelő szervei igénybevételeivel bonyolítja le a fürdők élelmezését. Kiváló szerepük kínálkozik ezek szerint Zalában a Balatoni Élelmező Szövetkezetnek, Veszprémben a balatonalmádi-i és a siófoki fürdőszövetkezeteknek.

Mit írtak a Balatonról?

A fürdőzés és nyaralás rendje
Ausztáriában és nálunk címen igen figyelemreméltó közlemény jelent meg a *Fogadó* szaklap május 15-iki számában. Ismerteti az osztrák intézkedéseket és kívánatosnak jelzi, hogy azok az előterjesztések, miket a Balatoni Szövetség a balatoni fürdők érdekében tett, a kellő figyelemben részesüljenek.

A balatoni fürdők élelmezése címen a Keszthelyen megjelenő *Balatavidék*, a Tapolczán megjelenő *Tapolczai Lapok* f. é. május 13-iki, a *Budapesti Hírlap* május 10-iki és a *Magyar Balneologiai Értesítő* májusi számai hoztak azonos közleményeket, ismertetve a Balatoni Szövetség e tárgyban való tevékenységét.

Vízözön címen a keszthelyi *Balatavidék* május 27-iki száma ismerteti azt az áradást, melyet az okozott, hogy a szél a Balaton vizét a gátakon keresztül hajtotta és a víz az alsó parkot elöntötte.

A geologusok vidékünkéről. A Magyar Földrajzi Társaság *Cholnoky* Jenő dr. egyetemi tanár vezetése mellett április elején tanulmányi kirándulást rendezett a Balaton vidékére. A kiválóan sikerült kirándulásról emlékezik meg a *Tapolczai Lapok* jun. 3-iki számában.

A Keszthelyi Hírlap és a Balatavidék című keszthelyi lapok f. é. május 6-iki számban közlik annak az előkészítő értekezletnek a lefolyását, melyet Keszthelyen tartottak a Balaton magas vízállásának megszüntetése érdekében. Ugyancsak a *Balatavidék* e lapszáma ad beszámolót a Balatoni Múzeum Egyesület közgyűléséről is.

A múzeum állománya az 1916. év végén a következő számadatokat tünteti föl: A könyvtár áll 4007 darabból. A régiségtár állománya — ide nem számítva dr. Csák Árpád letéti gyűjteményét — 9919 darab. A néprajzi tár 4294 darab magyar tárgyat foglal magában; közöttük tekintélyes számmal

Balatoniöldvár: Munka után. — Balkay László felvétele.

van pásztormunka. A tájrajzi gyűjtemény álladéka 861 darab. A természetrajzi gyűjtemény 2654 állatot, 295 növényt, vagy növényi részt és 632 ásványt, kőzetet és kővéletet foglal magában; összes álladéka 3581 darab. A múzeum mind az öt osztályában — a Csák-féle gyűjteményen kívül — 22.662 tárgy található.

A legrégibb magyar fürdő.

A *Fogadó* május 1. száma írja: «Régi krónikások írását olvasgatom. Régi fürdőről s ezek közt egy legrégibb magyar fürdőről szólnak a fakult sorok. Régi, legendás szép idők... Hol voltunk mi még akkor, régi dicső eleink nyugodtan ülték a nemes vadat a napsugáros keleten, amikor annak a fürdőnek már virágzott idegenforgalma s előkelő, gyönyörű kéjlakjai közt világ híres császárok és királyoknak kincseket érő pa-

lotái fényeskedtek. Álom-e vagy való a Balatonról szóló ez a legendás szép rege? De valósnak kell lenni, mert nemcsak egy, hanem több forrásból is meríthetjük az adatokat, hogy a Balaton, a mi gyönyörűségei tókerünk, a rómaiak idejében a világ leghíresebb és látogatottabb fürdője volt.

Ösmert fürdőhely lehetett már a rómaiak előtt is a Balaton, de igazi fejletté és virágzóvá az ő uralmuk alatt emelkedett. Amint a melegebb nyári napok beléptek, Róma s ezenkívül különösen Aquincum és Scarabantia (a mai Buda-Óbuda) előkelőségei seregestől keltek útra a Balaton felé. Augustus császár és udvara, később Nero császár is, nem egy esztendőben töltött itt néhány hónapot. A tó ennél fogva, mint Petronius, a római udvar kedvence és hadvezér beszéli, nyáron a római patriciusok találkozási helye volt.

A tó somogyi oldala lakatlan volt; itt csupán vízi madarakra rendeztek vadászatokat, míg az egész zalai oldalt Keszthelytől Balatonfüredig, vagyónokat érő villák és kéjlakok lepték el sűrűn.

A Keszthely közelében levő Fenék állomásánál volt mocsarakat kiszárították, rabszolgákkal egyengették az utakat és pusztították ki a vadakat. A legrövidebb idő alatt Fenéken kis kolónia keletkezett, mely állandóan letelepedett s földműveléssel és állattenyésztéssel foglalkozott.

A páduai író, Jakobo Alessio följegyzései szerint a Balaton partján Augustus császár alatt több mint 20.000 ember lakott, akik Aquincumból, Scarabantiaiból, Aquileiából és Rómából jöttek. Különös előszeretettel laktak a római patriciusok a mai Badacsonyban, mely hely Nero alatt a legrettenetesebb

orgiák és bachanaliák színhelye volt. A Balaton Augustus császár halála után, ki Fenéken még egy czirkuszt is építtetett (ennek romjait röviddel ezelőtt ásták ki), a római hadvezérek, méltóságok és szenátorok «üdülőkertje» maradt. Ha valaki nyáron néhány hetet egy barátnője társaságában zavartalanul akart eltölteni, úgy a Balatonhoz utazott.

Nero alatt jött Badacsony divatba, mely helyet Buleá-nak hívták. Nero, a ki vagy háromszor tartózkodott hosszabb ideig a Balaton mellett, gyönyörű kastélyt építtetett magának. Volt ezenkívül egy díszbarkája, a melyen kisebb-nagyobb utakat tett a Balatonon és a Bakony erdejében vadászott vaddisznókra. Buleában gyilkoltatta meg Nero nagynénjét Meneninát, mert életmódja miatt heves szemrehányásokat tett neki.

A császári és más előkelő udvarok által kifejtett fény, pompa s az ezzel járó szórakozások persze még vonzóbbá tették a Balatont, a hová a szomszédos országok uralkodói is siettek eljönni néhány heti üdülésre. A «Balatontól» — írja az akkori krónika — idillikus utak vezettek be a zöld hegyek közé. Az utak mentén s a paradicsomi völgyek ölében, ékes paloták és villák emelkedének; ezen épületek nagyrésze idegen királyoknak és a római birodalom alkirályainak képezte nyári lakhelyét.

Volt-e fogadói és vendéglői élet a Balatonon? Feltehetetlen kellett, hogy legyen és pedig nem utolsó rendű. A fürdőzők közt sokan voltak, kik csak vagy maguk, vagy barátnőjükkel nyaraltak. Voltak, akik csak rövidebb ideig tartózkodtak a fürdőhelyen, így ezeknek ellátásáról csakis fenti módon lehetett gondoskodni. «Földhegyre, a tó túlsó felére, gyakran nagy társaságok mentek és vig mulatozást csaptak!» — áll a régi írásokban. A somogyi oldalon, valahol Boglár vagy Fonyód táján, amolyan ösmertebb kiránduló vendéglő vagy csárda létezhetett s az átrándulók bizonyára ott mulatoztak és szórakoztak. Szóval, fogadói és vendéglői életben abban az időben sem volt hiány.

Buleát, vagyis Badacsonyt azután tűzvész pusztította el s többé föl se épült. Aquincum és Scarabantia hanyatlásával a rómaiak építette helyiségek is mindinkább elnéptelenedtek. Azután nagyot zökkent a világ kereke is: Karthago megsemmisült, Róma ledült s ennek roppant nagy kiterjedésű birodalmait a népvándorlással ideszakadt új népek s nemzetek foglalták el. Amikor a mi eleink idekerültek, már megint volt élet a Balatonon, bárha nem is a hajdani-

hoz hasonló, a mi aztán hol gyengébben, hol jobban ápolva, fönn is maradt napjainkig. Most pedig azon az úton halad, hogy a régi, legendás idők szép életénél is szebb és virulóbb élet kezd kibontakozni a hajdani világ népei által is bálványozott szépséges magyar tengerünk partján. *Vén fogadás.*

A régi jó világból. Purgly Ferencz ezen a címen a Tapolczai Lapok f. évi 28. és további számaiban a régi füredi Anna-bálról emlékezik meg igen találó vonásokkal.

A Balneológiai Egyesület legutóbbi évi jelentését olvassuk a *Magyar Balneológiai Értesítő* folyó évi júniusi füzetében. Balatonfüredre vonatkozólag a következő sorokat találjuk:

«Balatonfüred és a Balaton-környék fejlesztése érdekében a szent Benedek-rend és a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank együttes megkeresésére a belügyminiszter úr szakszerű tárgyalások megkezdését kívánta s ezekre a tárgyalásokra egyesületünket is meghívta. A képviselőre dr. Bókay Árpád elnök úr, dr. Schulhof Vilmos igazg. tag úr és a főtitkár vállalkozott. A belügyminiszter úr maga elnökölt e népes és tekintélyes ankéten, melyen a nagy töke is elsorángúan képviselve volt. Már e két tény is eltörülhetetlen betűkkel kell fürdőügyünk történelmébe feljegyeznünk, de az ott elhangzott tervek és szándékok egyenesen szédtő perspektívát nyitottak előttünk fürdőink jövőjét illetőleg. Éreztük az igazi nagy töke titáni hatalmát, bámulattal hallottuk az államférfiúi kijelentéseket és ha e két teremtmény erő áldása egyelőre csak a Balatont érne is, beláthatatlan az a hatás, amit összes többi fürdőinkre gyakorolna.»

A tárgyalások megakadtak ugyan és más irányú intézkedés történt a fürdő jövőjére, de van remény, hogy a fejlődésnek ez az útja is kiválóan sikeres lesz.

A tihanyi vár története, hadi- és műleirása. Tihanyról, jobban mondva: annak történetéről önálló könyvet még nem adtak ki, vagy legalább is olyant nem adtak ki, amely komolyan számbavehető lett volna. Tihany története oly nagyszerű s a róla szóló adatok oly gazdagon, oly nagy tömegben lehetők föl, hogy szinte önként kínálkozott a megírásra. Soós Elemér vállalkozott arra a kétségkívül hazafias,

de fölötte hálás szerepre, amely a hazai, különlegesen a balatoni várak egyikeként megírásánál az író számára járhat. Soós Elemér kellő hozzáértéssel, hivatott tollal, de nagyon röviden dolgozta föl a roppant nagy anyaghalmozatot. Mégis, amit ad: elsőrangú munka. Szeretettel, méla ábrándozással áll a régi-régi köveknél,

Balatonszemes: Legelő kosok. — Maros István felvétele.

emlékeknél és a hazafiúi lelkesedés és férfiúi büszkeség csillámlik ki a sorai közül, a mikor egy-egy *hadirészletet* ír.

Soós Elemér könyvének olvasása után egészen másnak látjuk Tihanyt, mint amilyennek eddig az a képzeletünkben élt. Bár a történelem jobbra föltevés ott, ahol irott adat nem szolgálhat útmutatóul a buzgó kutatónak, — mégis olyan jól esik még azokat a jóhiszemű föltevéseket is készpénzzül elfogadni. Azonban Soós Elemér könyve teljesen hitelt érdemlő és helyes adatok alapján íródott. A felsorolt forrásmunkák 60 körül állnak, amelyekre mindre kitér; helyesel, a hol kell és czáfol, a hol az szükségesnek mutatkozik. A könyvet tömördek helyszínrajz, térképvázlat teszi áttekinthetőbbé.

A könyv sok jó oldala mellett, egynémely apró-cseprő, jelentéktelen, de rossz oldalára is rá kell mutatnom. Nevezetesen: először is hibának tartom azt, hogy némely helyen önkényesnek tetsző módon következtet. Hibának tartom azt is, hogy a Krisztus utáni I. és II. században a hazánkat benépesített római uralom telepít egyszerűen száműzi Tihanyból, azt állítván, hogy Tihanyban római telepések nyomait nem találták föl. A könyv ára 3 kor. *Horváth István.*

A Balaton keletkezésének mondái. *Relkovic* Davorka az *Ethnographia* 1916. évi VI. füzetében másfél íven foglalkozik a Balaton keletkezésének mondáival. Az érdekes tanulmányban a kecskeköröm regéjével kapcsolatosan a következőket olvassuk: «A monda csodás vonásai közül első-sorban az aranyköröm ragadja meg érdeklődésünket. Csodanyájra több mondatában akadunk, így aranyszörű herbécek és bárányokra, aranyszarvú tehenekre, ismeretes az aranygyapjas kos, aranyzarva van a Zlatorognak, a Triglav csodás zergéjének, aranykörmű zergék vannak a steini alpok mondáiban. Utóbbi a monda meg is magyarázza. Ez állatok aranykörme ugyanis egy hegy belsejében folyó aranyforrásból ered, mely forrást a kincsásók régóta kutatják. Itt valószínűleg az aranykincsekben bővelkedő Bogatin-hegyre kell gondolnunk, melyben aranyforrás folyik s ebbe a Zlatorog is belemártja szarvait. Lehet, hogy a balatoni kecskének aranykörme ilyen szláv mondák hatása alatt keletkezett, sejtethető szlovén közvetítéssel. De az sincs kizárva, hogy csak olyan közös népköltési vonás, mely a legkülönbözőbb népeknél minden kölcsönviszony nélkül is létrejöhet. E monda-körből csak néhány példát említek: aranyszörű báránya van Mátyás királynak, kedvelt dísz a madaraknak az aranytoll, a búbos bankának egykor aranykoronája volt, szerepelnek aranytollú golyák, aranytollú minden kívánságot teljesítő madarak, aranycsőre volt a rigónak és voltak aranyfogú bárányok stb. Az aranydísz a népköltés feltűnő gyakori

vonása, melyben nem egyszer a napkultusz maradványára ismerünk. Lehet, hogy csodás aranykörmű, tán aranyszörű nyájunk szintén valamely napmitosz-szal volt eredetileg kapcsolatban, a mi esetünkben azonban ez már nem mutatható ki.»

A Balaton hőse. *Nógrády* László dr., a kiváló író, a *Keszthelyi Hírlap* f. évi április 22-iki számában a Balatoni Szövetség ügyvezető alelnökéről, tevékenységéről s a Balaton fejlesztése dolgában elért sikereiről emlékezik meg lelkes szavakkal. A többek között ezeket írja:

«De a hősök meg nem állanak, a hősök lelke tovább szárnyal. A diadal újabb diadalra lelkesíti. Óvári sem áll meg, hogy a népszerűség melegítő fényében sütkérezzék, élete nagy céljáért, a Balatonért tovább küzd. Fürdőtelepek már vannak s

Balatonaliga: Noll Ferencz nyaralója.

most a ragyogó kereteket még szebbé teszi azzal, hogy a boldog gyermekek csoportja mellé oda telepíti a szomorú gyermekek csoportját is, hadd fürdjék szegény lelkük a Balaton ragyogó napfényében, tanuljanak meg ők is gondatlanul örülni, kacagni, szálljon vissza szívükbe a korán elvesztett öröm újra, legyenek boldogok. Óvári azzal, hogy a Balaton partján gyermeküdülő helyeket létesített; megnyitotta a tündér-kertet a szenvedő gyermekek előtt. Költők, írók tollára méltó téma ez! A boldog gyermekálmok milyen világos mezeje szűrődik majd össze, mennyi fáradt kicsi vándor kap erőre, mennyi elborult szivecske dobog újból friss erővel, tiszta, vidámsággal. Ennek az ember-hősnek a szobra körül kacagó gyermekeket tegyetek; ennek az ember-hősnek a szobra mindig virágos lesz, a gyermekszeretet fakasztja ki és teszi hervadhatatlanná és szállni fog emléke boldog csillogással gyermek szívből gyermek szívből. Vidám és üde, szent és nagy örök élet, amilyent csak a tiszta cselekedetek és a tiszta érzések fakaszthatnak! Gondoljuk, hogy az Óvári cselekedete nagy viszhangot ver, gondoljuk, hogy a gyermekszeretet oltárára sokan leteesszük majd az ő példájára áldozatunkat, gondoljuk, hogy a balatoni

gyermek-kertek megsokasodnak, hogy a balaton-szabadi tízezer korona százezreket hoz, hogy a gyermekek ezrei részesesülhessenek a Balaton gyógyító erejében!...

A Balaton körül

Központi szeszfőzők. A zalaegerszegi kir. pénzügyigazgatóság közhirre teszi, hogy a m. kir. pénzügyminiszterium 1917. évi március hó 18-án 25.940. sz. a. kelt rendeletével az 1916. évi XXIV. t.-c. 2. §-a alapján az ezen törvény végrehajtása iránt kiadott 116.300/916. sz. utasítás s ahhoz tartozó engedélytervezetben (Pénzügyi Közlöny 29. szám) foglalt feltételek mellett engedélyt adott arra, hogy

Siófok: Út a Strand-fürdőhöz. — Hirsch felvétele.

1. a Csopak és vidéke központi szeszfőző szövetkezet Balatonkövesden, — 2. a Balatonfüred és vidéke központi szeszfőző szövetkezet Balatonfüreden, — 3. a Nagypécselyi központi szeszfőző szövetkezet Nagypécselyen, — 4. a Kővágóórsi központi szeszfőző szövetkezet Kővágóórsön, — 5. a Badacsony borvidék központi szeszfőző szövetkezet Tapolczán, — 6. a Tapolczai m. kir. szilvafeldolgozó telep Tapolczán, — 7. Grünfeld József tapolczai lakos Keszthelyen, — 8. Nagykanizsa város Nagykanizsán, — 9. a Galamboki központi szeszfőző szövetkezet Galambok községben, — 10. a Pacsai központi szeszfőző szövetkezet Pacsán, — 11. a Sümegi járási központi szeszfőző szövetkezet Sümegen, — 12. Hamburger Mihály zalaszentgróti lakos Zalaszentgróton, — 13. a Zalaegerszegi központi szeszfőző szövetkezet Zalaegerszegen, — 14. Mayer József zalai egerszegi lakos Nova községben, — 15. a Lenti-központi szeszfőző szövetkezet Lenti községben központi szeszfőződet állítsanak fel.

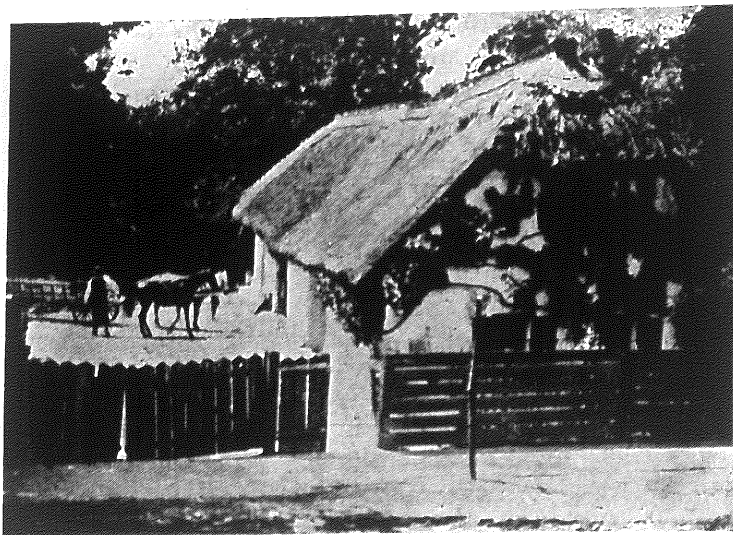
A lisztellátás. A balatoni fürdők lisztellátásának bonyolult ügye igen nagy gondot okoz nemcsak az egyes nyaraló-családoknak, hanem a hatóságoknak is. A somogyi part lisztellátásának dolgát a vármegye vette kezébe és erről *Kacskovics* Lajos alispán

a vármegye május 7-iki ülésére a következő *jelentést* adta ki: «Fontos közéleti kérdés képez a balatoni fürdők ellátása is. *Felterjesztést* tettem az Országos Közéleti Hivatalhoz, hogy vagy a fürdővendégek részére a statisztikai számítások alapján szükséges lisztet sziveskedjék rendelkezésére bocsátani, vagy ha ez nem lenne lehetséges, úgy sziveskedjék akként intézkedni, hogy az ellátatlanok közé felvett fürdővendégek részére állandó lakóhelyükön a fürdőben töltendő időre eső lisztjárandóság egy mennyiségben kiadassék, úgy hogy azt a fürdőre velük hozhassák. Felterjesztésemben hivatkoztam azon fontos közegészségügyi és szociális érdekekre, melyek a balatoni fürdőknek a közönség részére hozzáférhetővé tételéhez fűződnek s így hiszem, hogy a magas belügyi kormány, ahova *szintén* *felterjesztést* tettem s az Országos Közéleti Hivatal együttesen módot fognak nyújtani a kérdés kedvező megoldására.»

Változás Siófokon. A *Siófok Balatonfürdő Részvénytársaság* eladta vagyonát és üzeme átvételére és kibővítésére megalakult a *Balatoni Gyógyfürdők és Nagyszállók Részvénytársaság*. Az új részvénytársaságot a *Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcson Részvénytársaság* szervezte és 5 millió korona tekintélyes alaptőkével indult útjára. Az április 28-iki alakuló közgyűlés az igazgatóság tagjaivá választotta: *Tolnay Lajos*, *Burchard-Bélaváry Rezső dr.*, *Egyedi Lajos*, *Fabri Samu*, *Herczmann Jenő*, *Herczog Ignác*, *Horváth Zsigmond*, *Kuffler Vilmos*, *Radvánszky Antal báró*, *Stein Ármin*, *Urbán Adolf* részvényeseket. A felügyelő-bizottság tagjaivá: *Gara Zoltán dr.*, *Glatz Erich dr.*, *Kuffler Dezső*, *Martin István*, *Sívó Jusztin*, *Ullmann Pál dr.* részvényeseket. A fürdőtelep igazgatói teendőinek ellátására *Kónyai Elemért* hívták meg, ki a telepet a legutolsó két év folyamán is már sikerrel vezette.

A földművelésügyi miniszter szövetségünkhöz. A szövetség üdvözölte *Mezőssy Béla* minisztert hivatalba lépése alkalmából. Erre elnökünkhöz, *Batthyány Lajos* gróf titkos tanácsoshoz a következő válaszirát érkezett:

«Nagyméltóságú elnök úr! Öszinte köszönettel vettem Nagyméltóságodnak a Balatoni Szövetség részéről, földművelésügyi miniszterré történt legfelső kineveztetésem alkalmából nyilvánított megtisztelő üdvözlését és szives jókívánatait. Készséggel biztosítom Nagyméltóságodat arról, hogy a Szövetségnek a Balatonvidék fejlesztése és fölvirágoztatása körül kifejtett fontos közgazdasági érdekű és nagyjelentőségű munkásságát a legmesszebbmenő támogatásban fogom részesíteni. Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem öszinte nyilvánítását. *Mezőssy s. k.*»

Balatonlelle: Régi ház. — Kőrmendy Péter felvétele.

Uj szövetségi tagok. A Balatoni Szövetség tagjai sorába újabban beléptek. *Alapító tagokul:* Várady Gyula igazgató Budapesten, Nagy Pál földbirtokos Szenttamás-pusztá, Kónyai Elemér fürdőigazgató, Siófok.

Rendes, illetve pártoló tagokul: Tolnai Gusztáv Béla okl. mérnök Városhidvég, Krausz Arnold festékkereskedő Budapest, Kray Gyula festékkereskedő Budapest, Kozma nővérek Paks, dr. Alapí Gyula vármegyei főlevéltáros Komárom, Horváth Árpád ny. kir. műszaki főtanácsos Keszthely, dr. Gmelin Ottó fogorvos Budapest, Bolgár Szilárd fővárosi hivatalnok Budapest, Marton Ignác földbirtokos, Pécsely-pusztá, Löwy Béla kereskedő Veszprém, Tauszig Miksa kereskedő Veszprém, Gunst Ignác kereskedő Veszprém, Fejér Sándor gyáros Veszprém, dr. Gáspár Imre vármegyei tiszti főorvos Kaposvár, Mágocsy-Dietz Sándor dr. egyetemi tanár Budapest, Tószky Gyula kereskedő Budapest, Bethlen főiskola Nagyenyed, Stark István birtokos Vonyarczvashegy, Giay Frigyes dr. alezredes Czaczak, Farkas Károly banktisztviselő Szabadka, Bándy Károly ny. ev. tanító Kővágóórs, Mezriczky Gáspár földbirtokos Kővágóórs, Simon Izidor dr. ügyvéd Budapest, Magda Tivadar könyvelő Siófok, Muth József állatorvos Siófok, Pöschl Béla gazdatiszt Balatonszabadi,

Geiger Sándor intéző Tóközpusztá, Weder Lajos kereskedő Köveskál, Rosmanitz testvérek börgyárosok Marczali, Mózner József káplán Marczali, Bogsch Géza dr. orvos Pozsony, Simonyi Sándor takarékpénztári osztályfőnök Budapest, Deutsch Ignác gabonakereskedő Siófok, Pollitzer Miksáné kereskedő neje Veszprém, Száz Ferencz dr. ügyvéd Veszprém, Horváth Béla ny. főispán Budapest, Csomasz Béla dr. ügyvéd Veszprém, özv. Rajky Lajosné földbirtokos Ungjakabfa-pusztá, Balatonvilágosi fürdőegyesület, Tarcsy Antal ny. községi főjegyző Székesfehérvár, Tóth Aladár főiskolai tanár Pannonhalma, Sárosy Etel főgimn. tanár Komárom, Juranek Józsefné vendéglős Balatonfüred, Potyondi József vendéglős Alsóörs, Knortzer György takarékpénztári

igazgató Nagykanizsa, özv. Kaufmann Samuné háztulajdonos Baja, Csemez Elek földbirtokos Köveskál, Borsos Dezső főjegyző Balatonkenese, Dezsényi Gyula köszénbánya r.-t. igazgató Budapest, Módly Béla táblabíró Pécs, bottfai Hűvös Salamon földbirtokos Csopak, Székely Károly főgimn. tanár Baja, Bándy Boldizsár főgimn. tanár Baja, Palotay Irén főgimn. tanár Baja, Raichl Károly kir. műszaki főtanácsos Budapest, Bérczy Ferencz máv. gépgyári főmérnök Budapest, Gamauf Géza vezérigazgató Budapest, Kolbenschlag Béla alispán Zalaegerszeg, Kovács Izor r.-t. igazgató Budapest, Sterneczky Józsefné óvónő Veszprém, özv. Lakits Sándorné, Geiszberger Györgyné, Mayer és Vas, Vinhoffer Gyuláné, Bornemisza József, Vulkán István, Szendefi Aladár, Varga Ignác, Pollák Sándor vendéglősök Hévízszenandrásról.

Lóczy Lajos dr. kitüntetése. Érdemes tiszteletbeli tagunkat az Akadémia nagydíjával tüntették ki, nagyszabású balatoni munkájáért. Ebből az alkalmából üdvözetünket küldöttük el, melyre ügyvezető alelnökünkhöz a következő válasz érkezett: «Nagyrabecsült barátom! Hálás köszönettel veszem tőled a Szövetség megleghangú üdvözetét, az akadémiai nagyjuttalom elnyerése alkalmával. Nagy örömet nyújtottál nekem e kitüntető nyilatkozattal. Különösen nagy gyönyörűségemre szolgál nekem az, hogy a magyar tudós-nak osztályrészül jutható legnagyobb elismerést tulajdonképen a Balatonnak köszönhetem. Legmélyebb tisztelettel készséges hived és barátod: Lóczy Lajos.»

Uj alispán. Alispánválasztás volt Zala vármegye legutóbbi közgyűlésén. A közgyűlésen dr. Balás Béla főispán elnökölt. Az üresedésben levő fontos állást egyhangú lelkesedéssel Kolbenschlag Bélával, a vármegye népszerű és közkedveltségű főjegyzőjével töltötték be. Megválasztás után a terembe belépő új alispánt lelkes éljenzéssel fo-

Siófok: Játékdélután. — Hirsch felvétele.

gadták. Az alispán tartalmas szép beszéd kíséretében foglalta el hivatalát. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után *Hertelendy* Ferenc szólalt fel és biztosította az alispánt, hogy a megyebizottsági tagok munkálkodásában támogatni fogják. A vármegye főjegyzőjévé a tevékeny és közbecsülésben álló *Bödy* Zoltánt választották meg.

Ezenkívül a közgyűlésen több főtisztviselőt előléptettek.

A Balatoni Szövetség üdvözölte az új alispánt hivatalba lépése alkalmából, ki erre a következő választ küldötte *Óvári* Ferenc dr. szövetségi ügyvezető alelnökhöz:

«Nagyságos alelnök úr! A Balatoni Szövetség nevében hozzám intézett üdvözlő iratot igaz örömmel olvastam és köszönetet mondok úgy nagyságos alelnök úrnak, mint a Szövetségnek üdvözlétéért. Egyben örömmel adok kifejezést a felett, hogy hazánk egyik legbecsebb kincsének: a Balatonnak, valamint vidékének kulturális és közgazdasági fejlesztésén, felvirágoztatásán én is, mint a Szövetség igazgató-választmányi tagja közreműködhetem. Ebbeli törekvésemnek tanújelét is óhajtván adni, tisztelettel bejelentem nagyságos alelnök úrnak, hogy a Szövetség tagjai közé kérném magamat felvétetni, hogy nemcsak mint Zala vármegye első tisztviselője, hanem mint magánember is támogathassam a Szövetséget és nagyságos alelnök urat áldásos tevékenységében. Midőn tisztelettel kérem nagyságos alelnök urat, hogy köszönetem kifejezését és kérésemet a szövetségnek tolmácsolni méltóztassék, tisztelő nagyrabecsülésem kifejezése mellett vagyok nagyságos alelnök úr igaz hive: Zalaegerszeg, 1917. évi június hó 12-én. *Kolbenschlág* Béla s. k.

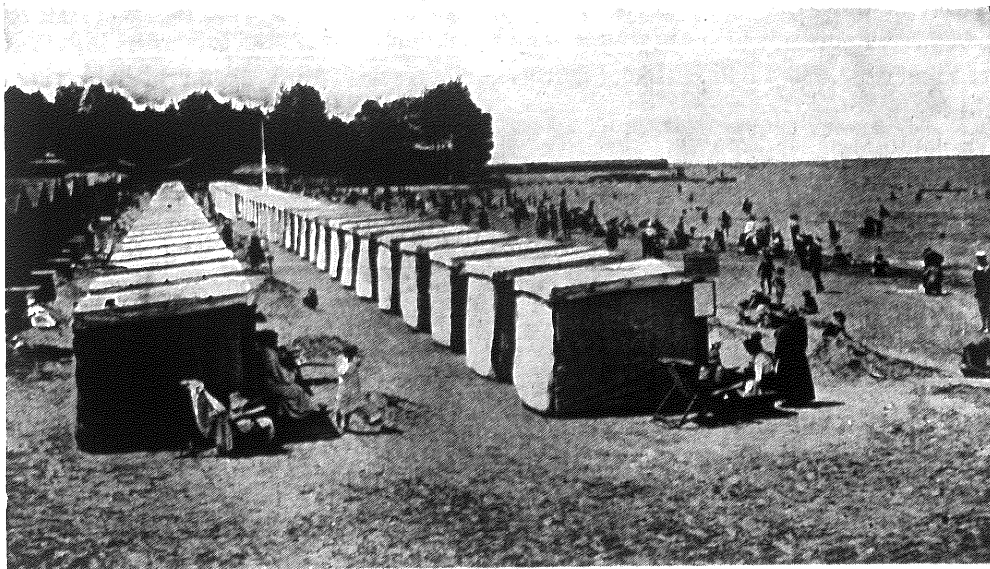
Új gőzmalom. A *Veszprémi Gőzmalom Részvénytársaság* megalakult Veszprémben *Óvári* Ferenc dr. elnöklése mellett egy millió korona alaptőkével.

Somogy vármegye módosított építési szabályrendelete. A folyó évi május hó 7-iki évnegyedes közgyűlés módosította az 1910. évi 333. számú vármegyei építési szabályrendeletet. Bennünket a 14. §. következő része érdekel: «A Balatonparti építkezések csak alábbi feltételek mellett engedélyezhetők: a) mindazon balatonmenti területeken, melyek a síófoki vízmérce 0 pontja fölött 2·5 méter, vagyis 106·57 méterrel Adria feletti magasságánál alacsonyabban fekszenek, a lakóhelyiségek padlószintje a síófoki vízmérce 0 pontja fölött 2·5 m. magasságban helyezendők el. Amennyiben ily épületeknél melléképületek céljait szolgáló alagsor vagy

pince is terveztetik, ezen helyiségek padlószintje a síófoki mérce 0 pontja fölé legalább 1·10 m. magasságban építendő ki. A lakóhelyiségek padlószintjében a falakba szigetelő réteg építendő és az épületnek a jelzett magasság alá eső részei kő- vagy betonanyagból készíthetők, az épület környéke pedig legalább 4 m. szélességben a padlószintnél félméterrel alacsonyabb földfeltöltéssel veendő körül.

b) Oly területeken, amelyek talaja állandóan vagy időszakonként nedves szokott lenni, lakóházak építésére csak akkor adható engedély, ha vagy a terület előzőleg kiszárítottatik vagy pedig a lakóhelyiségek padlója az a) pontban körülírtak figyelembevétele mellett egy méterrel a talaj vízszínénél is magasabbra helyeztetik.

c) Új lakótelepek alapításánál mulhatatlanul szükséges, hogy ott a csapadék és egyéb vizek elvezetéséről és az adott viszonyokhoz képest meg-

Síófok: A fürdő. — Hirsch felvétele.

kívánható vízjogi engedély kieszközlése által is gondoskodás történjék.»

A fürdők ellátása és a szövetkezetek. Közöltük a Hangyával, hogy Zala és Veszprém vármegyék alispánjai a fürdők ellátását a Balatoni Szövetség, illetve a szövetség szerveinek igénybevételével óhajtják lebonyolítani. Erre a Hangya központ következő válaszirata érkezett: «Örömmel vettük tudomásul folyó hó 10-én kelt 1335/1917. számú nagybecsű értesítésükből, hogy Zala és Veszprém vármegyék alispánjai a helybeli fürdők hatósági cikkekkel való ellátását a t. szövetségre bizta. Midőn az idevonatkozó hivatalos iratok másolatát csatoltan visszaszármaztatjuk, a magunk részéről is biztosítjuk Önöket, hogy a balatoni szövetkezetek árúval való ellátására különös gondot kívánunk fordítani és e tekintetben minden tőlünk feltehető elkövetünk, mert teljes mértékben átérezzük a balatoni kultusz felvirágzásának nemzetgazdasági jelentőségét.»

Képkiallítás a fürdőn. *Lénárd* Imre festőművész, az Ifjú Művészek Egyesülete elnöke, néhány fiatal társával: *Czencz* Jánossal, *Edvi-Illés* Jenővel, *Károly*

Szárszóc: Legelő juhok. — Csillag László felvétele.

Ernövel stb. Siófokon, Balatonfüreden és Hévízen képkiallítást rendez. A Balaton szépségeit évek óta festik s komoly művészi törekvésüket illetékes körök méltányolják és elismerik. Meg vagyunk róla győződve, hogy az ifjú művészek a kellő érdeklődéssel találkoznak és a balatoni képkiallítások sikeresek lesznek.

Balatonfüred bérbeadása. Hosszú évek óta sok mindenféle formában foglalkozott a nagy közönség Balatonfüred újjászervezésének ügyével. A napokban végre megtörtént és ténynyé vált, hogy a szentbenedekrendi főapátság 50 évre bérbeadta egy társaságnak a gyógyhelyet. A legszívesebb örömmel tölt el ez a hír mindenkit, akit sorsa Balatonfüredhez köt, akár mint fürdővendég, a ki gyógyulását keresni jön ide, akár a magántulajdonosok, a kik szintén sütkérezni fognak a derengő hajnal árasztotta fényben akár — és pedig nem kevesen — azok is, akik megélhetésüket kötik a fürdő fejlődéséhez. A nagyobb és pedig sok millióra rugó új befektetések: a nagy kulturigényeket kielégítő új szálloda a Balaton partján, a hatalmas tó tükre fölé kinyuló óriási erkélylyel, külön szénsavas fürdővel magában a szállodában, a nagy strand fürdő a szálloda előtt stb. stb. természetesen csak rögtön a háború befejezése után kezdődnek meg.

Addig is azonban oly sok administratív változás, sok technikai akadály kiküszöbölése fog megtörténni, sőt a lakáshiányon is igyekezni fognak segíteni, hogy már a jövő idényben is áldásosan fogja éreztetni hatását az új kezelés, ezt különösen a fürdőkiszolgáltatás terén fogja nagy örömmel észrevenni a fürdőközönség. Részletekről és személyekről még nem adhatunk hírt, de az ügy élén álló, fővárosunk egyik legjobb nevű műépítészének kiváló egyénisége, minden nagy és szép iránt lelkesülő alkotóképessége biztosíték, hogy Füred sorsa végre abba a mederbe folyik, melyben azt csörgedezni örömmel látja a gyógyhelyet igazán szerető és azért lelkesülő magyar közönség. Minden tényező harmonikus együttműködése fogja a jövő Füred erejét és szépségét megalapozni.

A bérlő részvénytársaságnak 3 évre vételi optiója is van.

A kikötő-felügyelőség székhelye. Ismeretes olvasóink előtt, hogy a Balatoni Szövetség előterjesztése folytán állította fel a m. kir. földművelésügyi miniszter a balatoni kulturmérnöki hivatalt, a m. kir. balatoni felügyelőséget. A miniszter a hivatal állandó székhelyéül ez év július elsejétől Siófokot jelölte meg.

Gyűjtési engedély a Balatonfüredi Katonai Otthon javára. A m. kir. belügyminiszter a Balatoni Szövetség előterjesztésére megengedte, hogy Balatonfüred fürdőn szívbeteg katonák részére létesítendő otthon javára az egész ország területén egy éven át gyűjtő-

ívek és hirlapi felhívás útján adományokat gyűjtessünk. Midőn ezt köztudomásra adjuk, felhívjuk olvasóink szíves figyelmét a nemes és hazafias ügyre. A szíves adományokat kérjük hozzáunk juttatni. Időközönként folyóiratunkban fogjuk elismerni a beérkezett összegeket.

Gyermeknap a balatoni fürdőkben. A Gyermekvédő Liga veszprémi bizottsága elhatározta, hogy elesett katonák középiskolai tanuló árvái részére Veszprémben nagyszabású internátust létesít. A bizottság megkereste a Balatoni Szövetséget, indítsunk mozgalmat az iránt, hogy a tervbe vett nemes és hazafias intézmény céljaira, a Balaton fürdői július 22-én gyermeknapot tartsanak. A szövetség kész örömmel tette a megkeresést magáévá és széleskörű mozgalmat indított a legjobb siker érdekében.

Miniszterek a szövetséghez. Üdvözlöttük a m. kir. kereskedelemügyi és belügyminisztereket hivatalba lépésük alkalmából. Ezekre az elnökséghez a következő válasziratok érkeztek:

«Kereskedelemügyi miniszterre történt kinevezésem alkalmából a t. elnökség szíves volt rólam szencsekívánataival megemlékezni. A szíves és figyelmes megemlékezésért őszinte, hálás köszönetemet nyilvánítom. Serényi s. k.»

«A Balatoni Szövetség nevében belügyminiszterre

Siófok: Fürdőélet. Hirsch felvétele.

történt kinevezésem alkalmával kifejezésre juttatott szíves üdvözlétükért hálás köszönetet mondva, biztosíthatom a nagytekintetű elnökséget, hogy a Balatonvidék fejlesztésének és felvirágoztatásának ügyét mindenkor élénk figyelemmel fogom kísérni. *Ugron s. k.*»

A Közélelmezési Hivatal és a Balaton. Az Országos Közélelmezési Hivatal a balatoni fürdők élelmezésére utalványozott 500 mmázsa lisztet, 20 mmázsa babot, 10 mmázsa borsót, 5 mmázsa árpagyöngyöt. Ez a mennyiség a három vármegye fürdői között megfelelő arányban nyert elosztást.

A zalai fürdők ellátása. Zalavármegye alispánja a zalai fürdők céljaira a Balatoni Szövetség rendelkezésére bocsátott 200 métermázsa lisztet, 200 mmázsa cukrot, 2 mmázsa vaját, 2 mmázsa sajtot, 10 mmázsa aszaltszilvát, 1 mmázsa csokoládét, 6 mmázsa burgonyakeményítő-lisztet, 3 mmázsa hajdinát, 2 láda szardiniát, 20 kgr. fügét és 20 drb hízott sertést.

Hivatalos értesítések.

A Balaton hivatalos értesítõnk a tagok tagsági díj fejében kapják.

★

Megjelenik minden hó elsején és a szükséghez képest máskor is. Nem tagok részére előfizetési ár egész esztendőre 8 korona. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Balatonfüredfürdő.

★

Kiadó- és laptulajdonos: Balatoni Szövetség.

★

A folyóirat szerkesztésére felügyel: Óvári Ferencz dr. szövetségi ügyvezető alelnök.

★

Felelős szerkesztő: Cséplő Ernő, szövetségi titkár.

★

A Balatoni Szövetség ingyen nyújt felvilágosítást minden a Balaton fejlesztésével összefüggő kérdésben.

≡ APRÓ HIRDETÉSEK. ≡

Egy modern svertes vitorlášhajó, félselyem vitorlával eladó. Raktáron tart mindenféle nagyságú angol mintára épített csónakokat és szandolinokat. Elfogadja mindenféle csónak és vitorlášhajó javítását, festését és bérbe kiad csónakokat. Nyers csónakda, Keszthely.

Balatónalmádi remek, festői — por, füst, szünymentes — helyén hatszobás urasági villa, mellékhelyiségek, három verandás, jutányosan eladó. Cim a kiadóhivatalban.

(121)

Zamárdiban, Uj-sor 48. szám alatt egy négyszobás, berendezett nyaralóház, alatta pincével, fásított udvarral, szép kilátással Tihanyra, kuttal és kerttel jutányos áron eladó. Tudakozódni lehet dr. Ballus Zsigmond kir. ítélőtáblai bírónál Kecskemét, Nagykőrösi-utca 29.

Eladó Balatonfüred Öreghegyen 13 kat. hold szőlő nyaralóval, melléképületekkel és pincefelszereléssel. — Részletes tájékoztatót a Balatoni Szövetség nyújt.

Balatónpartján 10 hold szőlő szép pincével, villattek, 7 szobás úrilak eladó. Tudakozódásokat «Csodaszép» jeligével a Szövetség továbbít.

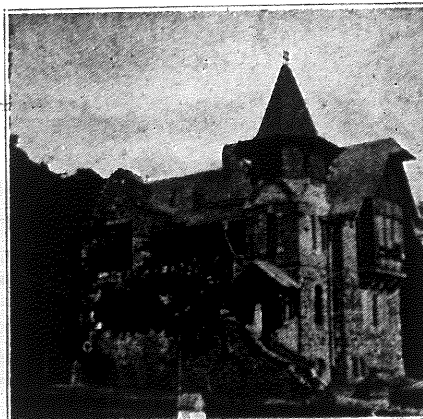
LEVELEZŐ.

LAPOK.

Hat változatú, művészi levelezőlapokat adott ki a Balatoni Szövetség. Levelezéseinknél ezeket a levelezőlapokat használjuk. Egy sorozat ára bérmentes küldéssel 30 fillér. Százát a szövetségi tagok 3.50 koronáért kapják □□

A Balaton mint gyógytényező.

Lenkei Vilmos Dani dr. e czimet viselő érdemes munkája, mely a Balatoni Szövetség kiadásában jelent meg, kimerítő részletességgel és tudományos alapon tárgyalja a Balaton vizének gyógyító kincseit. A könyv bolti ára 3.— korona. — Szövetségi tagok 1.50 korona beküldése mellett bérmentve megkapják □□□□

EZEN ≡
VILLA JU-
TÁNYOS
ÁRBAN ≡
ELADÓ.

BŐVEBB
FELVILÁ-
GOSITÁST

AD ≡ A BALATONI SZÖVETSÉG
BALATONFÜREDEN ≡ ≡ ≡ ≡

Hirdetési árunk : egész oldalon
egyszeri közlés 100 K, félolda-
lon 50 K, negyedoldalon 25 K.
Többszöri hirdetésnél megfelelő
engedményt adunk.

HIRDETÉSEK

KÖZSÉGEK ÉS TESTÜLETEK KÖZÉRDEKŰ
HIRDETÉSEIT DIJMENTESEN KÖZÖLJÜK.

Kishirdetések ára 20 szögig 80
fill., ezen túl minden szó 4 fill.
(Ennek értéke előre beküldendő)
Hirdetéseket fölvesz a kiadó-
hivatal : Balatonfüreden.

Lépjünk be a Balatoni Szövetségbe!

Alapító díj 200 kor. Rendes tagsági díj évi 8 kor. Pártoló díj évi 5 kor.

A balatonparti nyaralás népszerűsítése, a közéletmezési viszonyok rendezése csak a fürdőtelepek és községek lakóinak szövetkezeti szervezkedése útján lehetséges. Addig, míg a Balaton mentén alkalmas góczpontokon, vagy községekben nem teremtenek fogyasztási szövetkezeteket, addig az élelmiszerek nehézkes beszerzése miatt mindig sok panasz fog elhangzani. Ha a balatonparti törzslakók és a villatulajdonosok egyesült erővel fogyasztási szövetkezeteket létesítenek, a nyaralók száma hirtelen felszökik, mert a pihenést és gyógyulást kereső közönség bizalommal fog a balatoni fürdők felé zarándokolni. 8—10.000 korona alaptőkével minden községben életképes «Hangya» szövetkezet szervezhető. Egy-egy üzletrész 25—30—40—50 korona lehet. A «Hangya» szövetkezeteket most kell szervezni, hogy a fürdőidényben már működhessenek. Felvilágosítások a szövetkezetekre vonatkozólag a «Hangya» igazgatóságánál, Budapest, IX., Közlaktár-utca 34. szám és a Balatoni Szövetségnél szerezhetők. Az országban 1800 «Hangya» szövetkezet működik. Ezek összforgalma az 1915. évben 80 millió korona volt.

Müller Béla szobafestő és mázoló
Székesfehérvár, Vásártér 28. sz.

Elvállal mindennemű szakmájába vágó munkát jutányos áron, gondos kivitelben

A Vonatkisérők Országos Otthona
tulajdonát képező

„Otthon“-szálloda
Balatonkenese

A KÖZSÉG KÖZPONTJÁBAN, a Balaton partjától 100—120 méternyire, a szállodához tartozó parkban fekszik. — 80 minden komforttal berendezett szoba. — Nagy társalgó, kényelmes hall. Fürdőszobák minden emeleten. — A Balatonra épült s a szállodához tartozó kabinok mérsékelt díj ellenében bocsátatnak a szálloda vendégei rendelkezésére. — Külön csónakpark. — Tennis-pályák, stb. — A szállodában elsőrangú étterem van, mely 1500 embert fogadhat be. Az étterem előadások és táncmulatságok tartására is alkalmas és színpaddal is el van látva. — Az étterem előtt a szálloda parkjára és a Balatonra nyíló remek kilátással fedett és nyitott terraszok vannak. — Szobák 3 korona 50 fillértől feljebb. — Olcsó árak! — Penzió. — Csoportos kirándulóknak kedvezményes árak. — Tájékoztatóval és mindennemű felvilágosítással szolgál

az „Otthon“-szálloda
igazgatósága : Balatonkenese.

HIRDETÉSEK

felvétetnek a kiadóhivatalban
Balatonfüredfürdőn.

Balatonfüred gyógyfürdő.

Vasuti és hajóállomás. — Posta, távirat, telefon. — Erzsébet szanatorium. — Nagy szállók. — Új gyógyfürdő. — Szulfátos, földes, szénsavas, vasas és lithiumos ásványvizek. — Ásványvíz palackozás és szétküldés. — Gyógymechanikai intézet. — Röntgen laboratórium. — Ivókúra. — Szakorvosok. — Gyógyszerház. — Felvilágosítást készséggel ad a fürdőigazgatóság. — Egész éven át nyitva van.